

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 26 września 2023 r.

Poz. 5675

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR PN.II.4131.353.2023

z dnia 25 września 2023 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr LI/303/2023 Rady Gminy Karczmiska z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz warunków i sposobu ich przyznawania, w części obejmującej § 5 ust. 1 pkt 2 i pkt 3, § 5 ust. 2 Regulaminu, stanowiącego załącznik do uchwały oraz Załącznik Nr 4 do Regulaminu.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LI/303/2023 Rady Gminy Karczmiska z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz warunków i sposobu ich przyznawania, w części obejmującej § 5 ust. 1 pkt 2 i pkt 3, § 5 ust. 2 Regulaminu, stanowiącego załącznik do uchwały oraz Załącznik Nr 4 do Regulaminu.

Uzasadnienie

Uchwała Nr LI/303/2023 została doręczona organowi nadzoru w dniu 4 września 2023 r.

Przedmiotowa uchwała, stanowiąca akt prawa miejscowego, została podjęta na podstawie art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, ze zm.) i opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego w dniu 5 września 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2023 r. poz. 5326).

Zgodnie z treścią art. 72 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, niezależnie od przysługującego nauczycielowi i członkom jego rodziny prawa do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego, organy prowadzące szkoły przeznaczają corocznie w budżetach odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz określają rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania.

Zawarte w art. 72 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela sformułowanie „rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób korzystania” określa zakres kompetencji wynikających dla organu prowadzącego szkołę. Organ prowadzący szkołę posiada zatem na podstawie art. 72 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela uprawnienie do określenia w uchwale wyłącznie:

- 1) rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej – pojęcie to obejmuje wyłącznie formy pomocy (finansowe, rzeczowe),
- 2) warunków przyznania pomocy – przesłanek, jakie musi spełniać nauczyciel, aby skutecznie ubiegać się o pomoc określoną w uchwale (np. długotrwała choroba, zakup lekarstw itp.),

- 3) sposobu przyznania pomocy – procedury, według której określone prawo nauczyciela jest realizowane (np. konieczność złożenia wniosku i przedłożenia odpowiednich dokumentów).

Rada Gminy jako organ stanowiący powinna działać tylko i wyłącznie na podstawie prawa i w jego granicach. Niedopuszczalne zatem jest podejmowanie przez radę regulacji bez wyraźnego upoważnienia ustawowego lub z jego przekroczeniem.

Rada Gminy w § 5 ust. 1 Regulaminu, stanowiącego załącznik do przedmiotowej uchwały, postanowiła, iż z wnioskiem o pomoc zdrowotną może wystąpić:

- 1) nauczyciel,
- 2) dyrektor szkoły, w której pracuje lub pracował nauczyciel,
- 3) organizacja związkowa funkcjonująca w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Karczmiska.

W ocenie organu nadzoru regulacja § 5 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 Regulaminu nie znajduje umocowania w art. 72 ust. 1 ustawy - Karta Nauczyciela.

Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych. Pomoc zdrowotna dla nauczycieli jest świadczeniem dobrowolnym, nie istnieje zatem obowiązek przyznania takiej pomocy w każdym przypadku. Jeśli pomoc taka jest potrzebna, niezbędny jest wniosek nauczyciela oczekującego pomocy. Upoważnienie zatem dla dyrektora szkoły czy też organizacji związkowej bez określenia, iż potrzebna jest zgoda nauczyciela na wystąpienie z takim wnioskiem stanowi nieprzewidziane przepisami prawa rozszerzenie kręgu podmiotów ponad osobę nauczyciela (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 7 listopada 2007 r. sygn. akt III SA/Łd 601/07, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 29 kwietnia 2022 r. sygn. akt IV SA/Po 172/22).

W § 5 ust. 2 Regulaminu postanowiono, że *wnioski podlegają ewidencjonowaniu w Zespole Szkół w Karczmiskach – zgodnie z załącznikiem Nr 4 do niniejszego regulaminu.*

Z załącznika Nr 4 do Regulaminu wynika, że w rejestrze gromadzi się dane takie jak: *imię i nazwisko nauczyciela, status zawodowy, wnioskowana kwota świadczenia w ramach pomocy zdrowotnej, data ostatnio otrzymanej zdrowotnej oraz przyznana kwota świadczenia w ramach pomocy zdrowotnej.*

W ocenie organu nadzoru powyższe regulacje wykraczają poza zakres upoważnienia wynikającego z art. 72 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela.

Tego rodzaju zapisy nie stanowią materii uchwały w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania.

Z istoty aktu prawa miejscowego, jakim jest uchwała podjęta na podstawie wskazanego przepisu ustawy wynika, że jego treścią są normy prawne o charakterze generalnym i abstrakcyjnym. Akt taki ustanawia nakazy i zakazy adresowane do podmiotów zewnętrznych. Uchwała taka posiada charakter prawotwórczy i wywiera skutki prawne o zewnętrznym oddziaływaniu. Powyższe zapisy nie spełniają tego warunku. Nie rozstrzygają władczo merytorycznych kwestii, a jedynie określają sposób prowadzenia dokumentacji związanej z udzielaniem pomocy, polegający na zbiorczym gromadzeniu informacji o przyznanych świadczeniach w tym zakresie.

Postanowienia uchwały dotyczące prowadzenia rejestru wniosków o przyznanie pomocy z funduszu zdrowotnego mają charakter wewnętrzny. Ich adresatem jest wójt gminy. Postanowienia tego typu mogą wiązać jedynie tych adresatów, którzy są organizacyjnie lub służbowo podporządkowani organowi podejmującemu uchwałę.

Zawarcie - w akcie organu stanowiącego gminy - przepisów, które wykraczają poza przyznaną temu organowi kompetencję uchwałodawczą w przepisach rangi ustawowej stanowi ewidentne naruszenie art. 7 i art. 94 Konstytucji (por. m. in. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 29 sierpnia 2012r. sygn. akt III SA/Wr 223/12).

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Nr LI/303/2023 we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Lech Sprawka

Otrzymują:

- 1) Przewodniczący Rady Gminy Karczmiska
- 2) Wójt Gminy Karczmiska